

The mediating role of social intelligence in predicting prosocial behavior based on parenting styles and attachment styles

Authors

Setereh jafari¹ *

Majid Saffarinia²

1. Master's degree in Social Psychology, Payam Noor, Tehran, Iran.

2. Professor of Psychology, Payam Noor, Tehran, Iran.

Abstract

The present study aimed to examine the role of parenting styles and attachment styles in predicting prosocial behavior, with the mediating role of social intelligence among university students. This was a correlational study utilizing a structural equation modeling (SEM) approach. The statistical population included students from non-governmental universities in Tehran during the academic year 2024. A convenience sampling method was employed, and 170 participants took part in the study. Research instruments included the Prosocial Behavior Questionnaire by Penner (1995), Baumrind's Parenting Style Questionnaire (1991), Hazan and Shaver's Attachment Style Questionnaire (1987), and the Social Intelligence Scale by Tromsø (2008). Data were analyzed using SmartPLS3 software. The results indicated a significant relationship between secure attachment and authoritative parenting style with social intelligence. Furthermore, social intelligence significantly mediated the relationship between secure attachment and prosocial behavior ($\beta = 0.07$, $t = 2.20$, $p < 0.03$), as well as between authoritative parenting and prosocial behavior ($\beta = 0.05$, $t = 1.96$, $p < 0.05$).

Keywords: Prosocial behavior, parenting style, attachment style, social intelligence

***Corresponding Author:** Setereh Jafari: Master's degree in Social Psychology, Payam Noor, Tehran, Iran.
jafari.socialpsy@gmail.com

Citation: Jafari, setareh, Saffarinia, Majid. (2025) .The mediating role of social intelligence in predicting prosocial behavior based on parenting styles and attachment styles .Scientific Journal of Social Psychology ,74(12),101-116.

Extended Abstract

Introduction

Family and parenting are crucial factors influencing prosocial behavior, which includes empathy, altruism, and cooperation. Parenting styles—authoritative, authoritarian, and permissive—shape children's personality and social development, with authoritative parenting fostering greater emotional regulation, competence, and prosocial tendencies. Secure attachment, formed through warm and consistent caregiver relationships, promotes empathy, emotional stability, and healthy social adjustment, whereas insecure attachment (avoidant or ambivalent) is linked to emotional difficulties and maladaptive social behaviors. Social intelligence, encompassing social awareness and social skills, is closely related to empathy and plays a key role in effective interpersonal interactions, understanding others' motives, and maintaining relationships. Individuals with high social intelligence can navigate social situations successfully across diverse cultural and social contexts. Given the importance of these factors, this study aimed to predict prosocial behavior among university students based on parenting styles and attachment styles, considering social intelligence as a mediating factor. Understanding these relationships can guide interventions to enhance empathy, cooperation, and overall social functioning in young adults.

Materials & Methods

This study used a descriptive–correlational design and path analysis based on Structural Equation Modeling (SEM). The statistical population included students of non-governmental universities in Tehran in 2024, with 170 participants selected through convenience sampling. Data were collected electronically via four questionnaires, ensuring confidentiality. The validity and reliability of instruments were confirmed through Confirmatory Factor Analysis (CFA), and the research model was prepared in SPSS and fitted using SmartPLS 3.

Research Instruments

Prosocial Personality Questionnaire: The 30-item Prosocial Personality Battery (Penner, 1995) measures prosocial traits across seven subscales. Reported Cronbach's alpha coefficients by Penner (2002) ranged from 0.65 to 0.77, while the Iranian version (Safarinia & Bajalan, 2011) showed lower values on some subscales (0.17–0.74). However, the overall reliability of the Iranian version was 0.79, and its concurrent validity with the Five-Factor Personality Inventory was 0.46, supporting its acceptable validity and reliability for use in the Iranian population.

Parenting Style Questionnaire: The Parenting Styles Questionnaire, based on Baumrind's (1991) model, includes 30 items assessing permissive, authoritarian, and authoritative styles (10 items each). The Persian version (Esfandiari, 1995) demonstrated acceptable validity and reliability, with test–retest coefficients of 0.85 (permissive), 0.92 (authoritarian), and 0.81 (authoritative). In the present study, face validity was also confirmed by a panel of 10 psychology and psychiatry experts.

Attachment Style Questionnaire: The Attachment Style Questionnaire, based on Hazan and Shaver's (1987) theory and standardized in Iran (Besharat, 2005), consists of 15 items measuring secure, avoidant, and ambivalent styles on a 5-point Likert scale. It demonstrated high internal consistency with Cronbach's alpha coefficients of 0.91, 0.89, and 0.88 (secure, avoidant, ambivalent) across the total sample, and similar values for men and women. Concurrent validity was supported by significant negative correlations of secure attachment with interpersonal problems and positive correlations with self-esteem, while insecure styles showed the opposite pattern. Factor analysis confirmed the three attachment dimensions, indicating strong construct validity.

Social Intelligence Questionnaire: The Tromsø Social Intelligence Questionnaire (2008), adapted by Safarinia and Solgi (2010), showed satisfactory reliability with Cronbach's alpha = 0.78, test–retest = 0.75, and split-half = 0.76. Concurrent validity was confirmed through a significant positive correlation ($r = 0.75$) with the Schering Emotional Intelligence Questionnaire. Factor analysis supported a single-factor structure, and to enhance the tool's construct, nine items were removed from the original version.

Results

Descriptive statistics and the Shapiro–Wilk test confirmed the normal distribution of data, allowing for parametric analysis. Confirmatory factor analysis indicated acceptable reliability and validity of the measurement model. Path analysis (SEM) showed that secure attachment and authoritative parenting style had significant positive effects on prosocial behavior ($p < 0.05$), while insecure attachment styles and other parenting styles showed no

significant direct effects. Social intelligence significantly mediated the effects of attachment and parenting styles on prosocial behavior. The model demonstrated good fit and predictive power ($Q^2 > 0.24$), supporting the main hypothesis.

Discussion and Conclusion

The study confirmed that authoritative parenting and secure attachment promote prosocial behavior, both directly and through the mediating role of social intelligence. In contrast, permissive and authoritarian styles showed no significant effects. The findings highlight the importance of strengthening social intelligence to enhance prosocial traits. Limitations such as convenience sampling and self-report methods suggest the need for future cross-cultural and contextual studies.

نقش واسطه ای هوش اجتماعی در پیش بینی رفتار جامعه پسند براساس سبک فرزندپروری و سبک دلبستگی

نویسندگان

- ستاره جعفری^{۱*} ۱. کارشناسی ارشد روان شناسی اجتماعی، پیام نور، تهران، ایران
مجید صفاری نیا^۲ ۲. استاد روان شناسی، پیام نور، تهران، ایران.

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش سبک‌های فرزندپروری و سبک‌های دلبستگی در پیش‌بینی رفتار جامعه‌پسند با میانجی‌گری هوش اجتماعی در دانشجویان انجام شد. پژوهش از نوع همبستگی با استفاده از مدل معادلات ساختاری بود. جامعه‌ی آماری شامل دانشجویان دانشگاه‌های غیردولتی شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۳ بود. نمونه‌گیری به روش در دسترس انجام شد و ۱۷۰ نفر در پژوهش شرکت کردند. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه‌های رفتار جامعه‌پسند پتر (۱۹۹۵)، سبک فرزندپروری بامریند (۱۹۹۱)، سبک دلبستگی هازن و شیور (۱۹۸۷) و هوش اجتماعی تت (۲۰۰۸) بود. داده‌ها با نرم‌افزار SmartPLS3 تحلیل شد. نتایج نشان داد که بین سبک دلبستگی ایمن و فرزندپروری مقتدرانه با هوش اجتماعی رابطه معناداری وجود دارد. همچنین هوش اجتماعی در رابطه‌ی بین دلبستگی ایمن و رفتار جامعه‌پسند ($\beta=0/07$ ، $p<0/03$ ، $t=2/20$) و فرزندپروری مقتدرانه و رفتار جامعه‌پسند ($\beta=0/05$ ، $t=1/96$ ، $p<0/05$) نقش میانجی معناداری داشت. وازه های کلیدی: رفتار جامعه‌پسند، سبک فرزندپروری، سبک دلبستگی، هوش اجتماعی

*نویسنده مسئول: ستاره جعفری، کارشناسی ارشد روان شناسی اجتماعی، پیام نور، تهران، ایران. jafari.socialpsy@gmail.com

استناد به این مقاله: جعفری، ستاره، صفاری نیا، مجید. (۱۴۰۳). نقش واسطه ای هوش اجتماعی در پیش بینی رفتار جامعه پسند براساس سبک های فرزندپروری و سبک های دلبستگی. نشریه روانشناسی اجتماعی، ۷۴ (۱۲)، ۱۱۶-۱۰۱.

مقدمه

خانواده، از مهم‌ترین عواملی است که رفتارهای افراد را تحت تأثیر قرار می‌دهد. اغلب روان‌شناسان اجتماعی امروزه باور دارند که عوامل شخصیتی و موقعیتی از طریق تعامل با یکدیگر، بر تصمیم‌گیری افراد درباره رفتار جامعه‌پسند اثر می‌گذارند (گرازینو و همکاران^۱، ۲۰۰۷). وضعیت سلامت والدین نیز از منظر اجتماعی و روان‌شناختی می‌تواند بر تحول همدلی در فرزندان تأثیرگذار باشد (نیکوگفتار و میرغفاری، ۱۳۹۹). رفتار جامعه‌پسند شامل طیف وسیعی از رفتارها از جمله همدلی، نوع‌دوستی و همکاری است که با هدف سود رساندن به دیگران انجام می‌شود. تقویت این رفتارها منجر به تسهیل تعاملات، افزایش رفاه و ارتقای سطح کلی جامعه می‌شود (یعقوبی و محمدی، ۱۴۰۰). هنگامی که افراد به رفتار جامعه‌پسند می‌پردازند، اعتماد، تعامل و همکاری را در گروه‌های اجتماعی رواج می‌دهند (دویو^۲، ۲۰۲۰). نتایج حاصل از یک متاآنالیز نشان داد که بین رفتار والدین و رفتار جامعه‌پسند کودکان همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد (ون‌دراستورم و همکاران^۳، ۲۰۲۲).

سبک فرزندپروری نیز نقش تعیین‌کننده‌ای در شکل‌گیری رفتار جامعه‌پسند دارد؛ مخصوصاً آن دسته از شیوه‌های تربیتی‌ای که به پرورش تفکر با منبع کنترل درونی کمک می‌کنند، می‌توانند فرد را به سمت مسئولیت‌پذیری و مشارکت اجتماعی سوق دهند؛ چنین افرادی تمایل بیشتری دارند تا عواقب تصمیمات خود را بپذیرند و به طور

^۱. Graziano and et al

^۲. Du

^۳. Van der storm an et al

فعال در بهبود جامعه نقش آفرینی کنند (سیه جانی و صفاری نیا، ۱۴۰۱). سبک های فرزندپروری به رفتارهای آشکار والدین اشاره دارد که به طور مجزا و در ارتباط با یکدیگر بر پیامدهای تحولی کودک اثر می گذارند و دربرگیرنده میزان پاسخگو بودن و مطالبه گر بودن والدین است. سه سبک فرزندپروری پیشنهاد شده عبارت است از: سبک مقتدرانه، مستبدانه و سهل گیرانه. والدین مقتدر، نظام باز و انعطاف پذیری برای تعامل با فرزندان شان دارند. والدین مستبد معمولاً ارزش زیادی برای حفظ اقتدار خود قائل اند و هرگونه تلاش از جانب فرزندان برای به چالش کشیدن این اقتدار را سرکوب می کنند؛ در این سبک کودکان مجاز به بحث کردن با والدین نیستند و اجازه ندارند به طور مستقل تصمیم بگیرند. والدین سهل گیر به فرزندان اجازه می دهند که رفتارهای خود را تنظیم کنند و برای خودشان تصمیم بگیرند، اما خیلی کم پیش می آید که قواعدی را برای نظارت بر رفتارهای فرزندان شان وضع کنند (مرادیان و همکاران، ۱۳۹۳). والدین مقتدر تجارب مهارتی متنوعی را برای فرزندان خود ترتیب می دهند و نسبت به والدین مستبد و سهل گیر، فرزندان کارآمدتری را پرورش می دهند که از مدیریت هیجانی بیشتری برخوردارند (مشهدی حسینی و همکاران، ۱۴۰۰). در حال حاضر فرزندپروری مقتدرانه، توصیه شده ترین شیوه فرزندپروری به منظور رشد شخصیت های خوب و همچنین رفتار جامعه پسند در کودکان به شمار می رود (لو و همکاران^۱، ۲۰۲۴).

همدلی طبق تعریف تامپسون^۲ (۲۰۰۱) پیش زمینه رفتار نوع دوستانه و توانایی تجربه و درک آنچه دیگران احساس می کنند، است. به اعتقاد بالبی، شالوده رفتار همدلی در دوران نوزادی از طریق فرآیند رابطه نوزاد و مراقب او شکل می گیرد. رفتار دلبستگی در دوران رشد تحول یافته و به صورت همدلی بروز می کند و بر پایداری افراد نسبت به معیارهای فرهنگی، پذیرش اجتماعی و سازگاری اجتماعی آن ها تأثیر می گذارد؛ بنابراین دلبستگی یکی از پیش بینی کننده های مهم رفتارهای عاطفی، اجتماعی و سازگارانه به شمار می رود (بالبی، ۱۹۵۱؛ به نقل از فایست و فایست، ۲۰۱۸). دلبستگی، یک رابطه هیجانی خاص و مستلزم تبادل لذت، مراقبت و آسایش است (باسون و همکاران^۳، ۲۰۲۰)؛ سبک دلبستگی ایمن با داشتن رابطه ای گرم و صمیمی با مراقبان اولیه، به ویژه والدین، و همچنین توانایی ایجاد و حفظ روابط عمیق و معنادار با دیگران مشخص می شود (فیشروا^۴، ۲۰۲۱)، این افراد از داشتن ارتباطات نزدیک با دیگران احساس راحتی می کنند، ترسی از طرد شدن ندارند و به دیگران اعتماد می کنند (وودوارد و همکاران^۵، ۲۰۱۳).

افراد با دلبستگی ناایمن بیشتر در معرض ابتلا به اختلالات شخصیت، تجربه اضطراب فلج کننده در روابط نزدیک و عدم توانایی در تنظیم هیجانات منفی شدید قرار دارند (شیرازی و همکاران، ۱۴۰۱). از ویژگی های متداول افراد با دلبستگی ناایمن اجتنابی می توان به ناتوانی در به اشتراک گذاشتن احساسات، افکار و هیجانات با دیگران اشاره کرد (سالیانس-کویروز و همکاران^۶، ۲۰۲۳). افراد با سبک دلبستگی دوسوگرا، هم خواهان صمیمیت و نزدیکی عاطفی هستند و هم از آن می ترسند. آن ها ممکن است در روابط خود احساس ناامنی و بی ثباتی کنند و دائماً نگران رها شدن توسط طرف مقابل باشند (فیشروا و همکاران، ۲۰۲۱). دلبستگی ایمن، یک منبع درونی است که سلامت روان شناختی را در طول دوره های تنش حفظ می کند، در حالی که نبود آن مشکلات عاطفی را در پی دارد (سشتی و والتینو^۷، ۲۰۱۶).

یکی از مفاهیمی که با همدلی ارتباط دارد هوش اجتماعی است. حوزه های همدلی و هوش اجتماعی به طور کامل از هم جدا نیستند و تا اندازه ای باهم هم پوشانی دارند (نیجهولت^۸ و همکاران، ۲۰۰۹).

1. Luo and et al

2. Thompson

3. Bussone and et al

4. Fišerová

5. Woodward and et al

6. Salinas-Quiroz and et al

7. Seshti & Valentino

8. Nijholt

ادوارد ثرنردیک معتقد است که انسان برای اینکه بتواند یک رابطه اجتماعی مناسب برقرار کند و در زندگی اجتماعی به طور موفق عمل کند به مجموعه مهارت‌هایی نیاز دارد که از هوش اجتماعی نشأت می‌گیرند (پیروز و فقیه عبدالهی، ۱۳۹۵). هوش اجتماعی، به عنوان یکی از ابعاد مهم هوش، نقشی حیاتی در ایجاد ارتباط، درک و تعامل اثربخش میان افراد ایفا می‌کند و در زمینه روابط بین فردی به طور گسترده مورد استفاده قرار می‌گیرد (کاتو و همکاران^۱، ۲۰۲۱). «طبق تعریف کلاسیک ورنون، هوش اجتماعی عبارت است از توانایی کنار آمدن با مردم، کاربرد تکنیک‌های اجتماعی یا سهولت در جامعه، آگاهی از مسائل اجتماعی، حساسیت به تحرکات حاصل از سایر اعضای یک گروه و همچنین بینش نسبت به حالات موقت یا ویژگی‌های شخصیتی افراد ناشناس» (استرنبرگ و کاستیج^۲، ۱۴۰۱). براساس تقسیم‌بندی گلמן^۳ (۲۰۰۶)، هوش اجتماعی به دو دسته کلی تقسیم می‌شود: (۱) آگاهی اجتماعی و (۲) مهارت اجتماعی. او آگاهی اجتماعی را به عنوان «آنچه درمورد دیگران حس می‌کنیم» و مهارت اجتماعی را به عنوان «کاری که با این آگاهی انجام می‌دهیم» تعریف می‌کند. مهارت‌های اجتماعی مجموعه‌ای از رفتارهایی هستند که برای تعامل و برقراری ارتباط مؤثر و رضایت بخش با دیگران ضروری‌اند؛ این مهارت‌ها عمدتاً به وسیله یادگیری از طریق مشاهده، تقلید، آزمون و خطا و کسب اطلاعات به دست می‌آیند و رفتارهایی آموخته شده هستند (لنت^۴، ۲۰۱۷). دانش‌آموزانی که مهارت‌های اجتماعی را به خوبی فرا می‌گیرند و از آگاهی اجتماعی بالایی برخوردارند، می‌دانند چگونه با افراد دارای پیشینه، سن، فرهنگ و عملکرد احساسی-اجتماعی متفاوت ارتباط برقرار کنند، دوست پیدا کنند و روابط خود را حفظ کنند. آن‌ها همچنین می‌توانند به گونه‌ای رفتار کنند که دیگران در کنارشان احساس راحتی و خوشحالی کنند (بوهرینگ و مور^۵، ۲۰۱۸). فردی با هوش اجتماعی بالا، قادر به درک انگیزه‌های دیگران، روابط اجتماعی و مشکلات روزمره است. این احتمال نیز وجود دارد که فردی هوش اجتماعی بالایی داشته باشد اما در هوش انتزاعی و مکانیکی از توانایی‌های مشابهی برخوردار نباشد (میشرا و جاتاو^۶، ۲۰۲۰). هوش اجتماعی مجزا از هوش هیجانی و دربرگیرنده آن است، زیرا تمامی تمامی روابط اجتماعی به مهارت‌های هوش هیجانی نیاز ندارند اما همه این مهارت‌ها، جنبه‌هایی از هوشمندی اجتماعی به‌شمار می‌روند (فردریکسون و همکاران^۷، ۱۹۸۴). در فرهنگ‌های مختلف هوش اجتماعی می‌تواند تحت تأثیر تعاریف، نگرش‌ها، ارزش‌ها و آموزش‌های متفاوتی قرار گیرد که باعث می‌شود افراد مختلف راهبردهای خاصی در تعامل با افراد دیگر اتخاذ کنند (حبیب و همکاران، ۲۰۱۳). روان‌شناسان اجتماعی و شخصیت از دیرباز در پی کشف عوامل پیش‌بینی‌کننده رفتار جامعه‌پسند بوده‌اند. با توجه به اینکه دانشجویان در مشاغل مختلف فعالیت می‌کنند، مسئولیت‌های والدینی را بر عهده می‌گیرند و تشکیل دهنده قشر وسیعی از جامعه جهانی هستند؛ پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی رفتار جامعه‌پسند براساس سبک فرزندپروری و سبک دلبستگی با میانجی‌گری هوش اجتماعی در میان دانشجویان انجام شد.

روش پژوهش

روش پژوهش حاضر از نوع توصیفی-همبستگی و تحلیل مسیر مبتنی بر مدل‌سازی معادلات ساختاری بوده است. جامعه آماری این پژوهش شامل دانشجویان دانشگاه‌های غیردولتی تهران در سال ۱۴۰۳ می‌باشد که ۱۷۰ نفر از آن‌ها به روش نمونه‌گیری در دسترس برای شرکت در این پژوهش انتخاب شدند. داده‌های پژوهش از طریق تکمیل چهار پرسشنامه توسط شرکت‌کنندگان به صورت الکترونیکی جمع‌آوری گردید. به شرکت‌کنندگان اطمینان داده شد که پاسخ‌های آن‌ها به طور کامل محرمانه خواهد ماند و نیازی به نوشتن نام و نام خانوادگی آن‌ها نیست.

¹ . Katou and al

² . Sternberg & Kostic

³ . Golman

⁴ . Lent

⁵ . Buehring & Moore

⁶ . Mishra & Jatav

⁷ . Fredrikson and et al

در این پژوهش، ابتدا، اعتبار و روایی ابزارهای اندازه‌گیری به کمک تحلیل عاملی تأییدی مورد تأیید قرار گرفت. سپس، با استفاده از آزمون‌های آماری نقاط قوت و ضعف الگوی پژوهش شناسایی شد. پس از آماده‌سازی داده‌ها در نرم‌افزار SPSS، مدل پژوهش در نرم‌افزار SmartPLS 3 تعریف و برازش گردید.

ابزارهای پژوهش

پرسشنامه شخصیت جامعه‌پسند: پرسشنامه ۳۰ سوالی پتر (۱۹۹۵) با هدف سنجش ویژگی‌های شخصیتی مرتبط با رفتارهای جامعه‌پسند طراحی شده و شامل ۷ خرده‌مقیاس است. پتر (۲۰۰۲) آلفای کرونباخ زیرمقیاس‌ها را به شرح زیر گزارش کرده است: مسئولیت اجتماعی ۰.۶۵، ارتباط همدلانه ۰.۶۷، نگاه از منظر دیگران ۰.۶۶، پریشانی فردی ۰.۷۷، استدلال اخلاقی دوجانبه ۰.۶۶، استدلال‌های اخلاقی جهت‌گیری شده دیگران ۰.۷۷ و نوع‌دوستی خودگزارشی ۰.۷۳. صفاری‌نیا و باجلان (۱۳۹۰) ضرایب آلفای زیر را برای نسخه ایرانی گزارش کرده‌اند: مسئولیت اجتماعی ۰.۳۶، ارتباط همدلانه ۰.۶۲، نگاه از منظر دیگران ۰.۵۱، پریشانی فردی ۰.۱۷، استدلال اخلاقی دوگانه ۰.۵۴، استدلال‌های اخلاقی جهت‌گیری شده به دیگران ۰.۷۴ و نوع‌دوستی خودگزارشی ۰.۷۱. ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۳۰ گویه‌ای برابر ۰.۷۹ و روایی همزمان آن با پرسشنامه شخصیت پنج عاملی ۰.۴۶ است که این نشان دهنده روایی و پایایی قابل قبول این پرسشنامه در جمعیت ایرانی است.

پرسشنامه سبک فرزندپروری: این پرسشنامه باهدف بررسی شیوه‌های فرزندپروری ساخته شده و براساس نظریه بامریند (۱۹۹۱)، از الگوی رفتاری سهل‌گیرانه، مستبدانه و مقتدرانه اقتباس شده است. این پرسشنامه شامل ۳۰ گویه است که ۱۰ گویه آن به شیوه سهل‌گیرانه، ۱۰ گویه به شیوه مستبدانه و ۱۰ گویه دیگر به شیوه مقتدرانه به امر فرزندپروری مربوط می‌شود. اسفندیاری (۱۳۷۴) پایایی و روایی قابل قبولی را درمورد این پرسشنامه گزارش داد. در این پژوهش از ۱۰ نفر از صاحب نظران روان‌شناسی و روان‌پزشکی خواسته شد که میزان روایی هر جمله از پرسشنامه را مشخص کنند. یافته‌ها حاکی از آن بود که این پرسشنامه دارای روایی صوری است. ضرایب پایایی این پرسشنامه به روش بازآزمایی، برای سبک سهل‌گیرانه ۰.۸۵، برای سبک مستبدانه ۰.۹۲ و برای سبک مقتدرانه پدران ۰.۸۱ گزارش شده است (بوری، ۱۹۹۱).

پرسشنامه سبک دلبستگی: پرسشنامه سبک دلبستگی که بر اساس نظریه هازن و شیور (۱۹۸۷) طراحی شده و برای جامعه ایرانی هنجاریابی شده است (بشارت، ۱۳۸۴). این پرسشنامه شامل ۱۵ سوال است که سه سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا را در یک مقیاس ۵ درجه‌ای می‌سنجد. ضرایب آلفای کرونباخ پرسش‌های خرده مقیاس‌های ایمن، اجتنابی و دوسوگرا درمورد یک نمونه برای کل آزمودنی‌ها به ترتیب ۰.۸۹، ۰.۸۸ و ۰.۸۸؛ برای زنان ۰.۹۱، ۰.۹۰ و ۰.۸۷ و برای مردان ۰.۹۰، ۰.۸۹ و ۰.۸۷ محاسبه شد که نشانه همسانی درونی خوب پرسشنامه سبک دلبستگی است. روایی همزمان این پرسشنامه از طریق اجرای همزمان مقیاس‌های «مشکلات بین‌فردی» و «حرمت خود کوپر اسمیت» بر روی یک نمونه ۳۰۰ نفری از آزمودنی‌ها ارزیابی شد. نتایج ضرایب همبستگی پیرسون نشان داد که بین نمره آزمودنی‌ها در سبک دلبستگی ایمن و خرده مقیاس‌های مشکلات بین-فردی همبستگی منفی معنادار و با خرده مقیاس‌های حرمت خود همبستگی مثبت معنادار وجود دارد. بین نمره آزمودنی‌ها در سبک‌های دلبستگی ناایمن و خرده مقیاس‌های مشکلات بین‌فردی، همبستگی مثبت معنادار و با خرده مقیاس‌های حرمت خود همبستگی منفی، اما غیرمعنادار به‌دست آمد. این نتایج بیانگر روایی کافی پرسشنامه سبک دلبستگی است. نتایج تحلیل عوامل نیز، با تعیین سه عامل سبک دلبستگی ایمن، سبک دلبستگی اجتنابی و سبک دلبستگی دوسوگرا، روایی سازه این پرسشنامه را مورد تأیید قرار داد (بشارت، ۱۳۸۴، و ۱۳۹۲).

پرسشنامه هوش اجتماعی: این پرسشنامه توسط آنگ تون تن (۲۰۰۸) جهت بررسی هوش اجتماعی ساخته شده است. در پژوهش صفاری‌نیا و سلگی (۱۳۸۹) پایایی پرسشنامه با استفاده از روش آلفای کرونباخ، بازآزمایی و

دونیمه کردن به ترتیب برابر با ۰.۷۸، ۰.۷۵، و ۰.۷۶ به دست آمد که میزان رضایت بخشی است. همچنین نتایج پژوهش با استفاده از روایی همزمان این پرسشنامه با پرسشنامه هوش هیجانی شرینک حاکی از وجود رابطه مثبت معنی دار بین این دو پرسشنامه بود ($I=0.75$) که نشان دهنده روایی همزمان پرسشنامه هوش اجتماعی است. تحلیل عاملی نشان داد که پرسشنامه یک عامل واحد «هوش اجتماعی» را می سنجد. برای بهبود ساختار پرسشنامه، ۹ گویه حذف شد.

یافته ها

اعتبارسنجی مدل با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی انجام شد. پایایی و روایی سازه ها از طریق ضرایب آلفای کرونباخ، پایایی مرکب و روایی همگرا و واگرا بررسی شد. تمامی ضرایب در حد مطلوب قرار داشتند که نشان دهنده اعتبار مناسب ابزار اندازه گیری است. پایایی آلفای کرونباخ، که برای ارزیابی پایداری درونی اندازه گیری می شود، نشانگر میزان همبستگی بین سازه و شاخص های مربوط به آن است و مقدار واریانس تبیین شده بالاتر از ۰.۷ نشانگر پایایی قابل قبولی است. (موس و همکاران، ۱۹۹۸؛ نقل از داوری و رضازاده، ۱۳۹۳). تمام متغیرها از ضرایب قابل قبولی برخوردار بودند.

شاخص های برازش مدل نشان داد که مدل از برازش مناسبی برخوردار است و توان پیش بینی مناسبی دارد. شاخص نیکویی برازش (GOF) در سطح قابل قبول قرار دارد، که نشان دهنده قابلیت مدل در تبیین داده های پژوهش است. همچنین، قدرت پیش بینی مدل (Q^2) برای تمامی متغیرهای وابسته و درون زا بالای ۰.۲۴ می باشد که نشان از مطلوبیت این شاخص دارد.

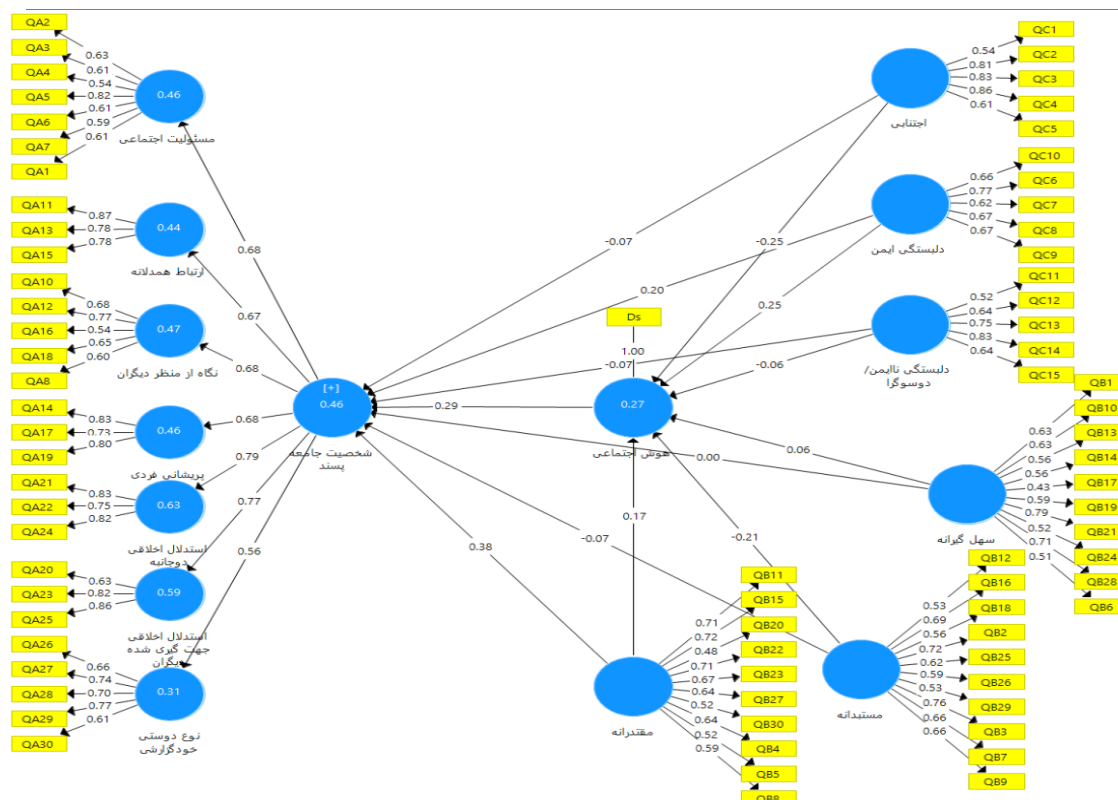
فرضیه پژوهش این بود که سبک های فرزندپروری و سبک های دلبستگی با نقش میانجی گری هوش اجتماعی بر رفتار جامعه پسند تأثیر معنی داری دارند. نتایج تحلیل مسیر در قالب مدل سازی معادلات ساختاری (SEM) در جدول ۱ ارائه شده است. همچنین، شکل ۱ مدل نهایی پژوهش را به همراه ضرایب مسیر استاندارد شده و ضرایب تعیین (R^2) نشان می دهد.

جدول ۱. ضرایب پایایی و روایی، قدرت پیش بینی، و ضرایب مسیر (استاندارد شده)، مقادیر t ، سطح معناداری و ضرایب تعیین (R^2) برای اثرات مستقیم، غیرمستقیم و کل در مدل پژوهش

شاخص / مسیر	ضریب / مقدار	t-value / CR	p-value / AVE	R^2 برای متغیر وابسته
پایایی و روایی (آلفای کرونباخ / پایایی مرکب / (CR) روایی همگرا: (AVE))				
مسئولیت اجتماعی	۰.۷۵	۰.۸۲	۰.۴۰	
ارتباط همدلانه	۰.۷۴	۰.۸۵	۰.۶۶	
نگاه از منظر دیگران	۰.۶۵	۰.۷۸	۰.۴۲	
پیشانی فردی	۰.۶۹	۰.۸۳	۰.۶۲	
استدلال اخلاقی دوجانبه	۰.۷۲	۰.۸۴	۰.۶۴	
استدلال اخلاقی جهت گیری شده دیگران	۰.۶۷	۰.۸۲	۰.۶۰	
نوع دوستی خودگزارشی	۰.۷۳	۰.۸۳	۰.۴۹	
رفتار جامعه پسند (مجموع)	۰.۸۸	۰.۹۰	۰.۵۴	
فرزندپروری سهل گیرانه	۰.۸۳	۰.۸۵	۰.۴۶	
فرزندپروری مستبدانه	۰.۸۵	۰.۸۷	۰.۴۱	
فرزندپروری مقتدرانه	۰.۸۳	۰.۸۷	۰.۴۰	
دلبستگی ناایمن اجتنابی	۰.۷۸	۰.۸۵	۰.۵۵	

دلبستگی ایمن	۰.۷۱	۰.۸۱	۰.۴۶	
دلبستگی ناایمن / دوسوگرا	۰.۷۲	۰.۸۱	۰.۴۷	
هوش اجتماعی	۱.۰۰	۱.۰۰	۱.۰۰	
قدرت پیش بینی: (Q2)				
رفتار جامعه پسند (مجموع)	۰.۱۰			
هوش اجتماعی	۰.۱۸			
رتبه بندی ابعاد رفتار جامعه پسند:				
استدلال اخلاقی دوجانبه	۰.۷۹	۲۰.۳۹	۰.۰۰	۰.۶۳
استدلال اخلاقی جهت گیری شده دیگران	۰.۷۷	۱۶.۹۹	۰.۰۰	۰.۵۹
مسئولیت اجتماعی	۰.۶۸	۱۲.۷۴	۰.۰۰	۰.۴۶
نگاه از منظر دیگران	۰.۶۸	۱۲.۵۵	۰.۰۰	۰.۴۷
پیشانی فردی	۰.۶۸	۱۱.۲۴	۰.۰۰	۰.۴۶
ارتباط همدلانه	۰.۶۷	۹.۸۱	۰.۰۰	۰.۴۴
نوع دوستی خودگزارشی	۰.۵۶	۸.۶۸	۰.۰۰	۰.۳۱
اثرات مستقیم:				
دلبستگی ایمن → رفتار جامعه پسند	۰.۲۰	۲.۳۸	۰.۰۲	
دلبستگی ناایمن اجتنابی → رفتار جامعه پسند	۰.۰۷-	۰.۸۷	۰.۳۹	
دلبستگی ناایمن دوسوگرا → رفتار جامعه پسند	۰.۰۷-	۰.۷۴	۰.۴۶	رفتار جامعه پسند: ۰.۴۶
سبک مقتدرانه → رفتار جامعه پسند	۰.۳۸	۵.۵۲	۰.۰۰	
سبک مستبدانه → رفتار جامعه پسند	۰.۰۷-	۰.۶۸	۰.۵۰	
سبک سهل گیرانه → رفتار جامعه پسند	۰.۰۰	۰.۰۰	۱.۰۰	
دلبستگی ایمن → هوش اجتماعی	۰.۲۵	۲.۹۷	۰.۰۰	هوش اجتماعی: ۰.۲۷
دلبستگی ناایمن اجتنابی → هوش اجتماعی	۰.۲۵-	۲.۷۶	۰.۰۱	
دلبستگی ناایمن دوسوگرا → هوش اجتماعی	۰.۰۶-	۰.۷۹	۰.۴۳	
سبک سهل گیرانه → هوش اجتماعی	۰.۰۶	۰.۴۹	۰.۶۳	
سبک مستبدانه → هوش اجتماعی	۰.۲۱-	۲.۳۰	۰.۰۲	
سبک مقتدرانه → هوش اجتماعی	۰.۱۷	۲.۷۶	۰.۰۲	
هوش اجتماعی → رفتار جامعه پسند	۰.۲۹	۳.۷۳	۰.۰۰	
اثرات میانجی (غیر مستقیم):				
دلبستگی ناایمن اجتنابی → هوش اجتماعی → رفتار جامعه پسند	۰.۰۷-	۲.۳۰	۰.۰۲	
دلبستگی ایمن → هوش اجتماعی → رفتار جامعه پسند	۰.۰۷	۲.۲۰	۰.۰۳	
دلبستگی ناایمن / دوسوگرا → هوش اجتماعی → رفتار جامعه پسند	۰.۰۲-	۰.۸۲	۰.۴۱	
سبک سهل گیرانه → هوش اجتماعی → رفتار جامعه پسند	۰.۰۲	۰.۵۱	۰.۶۱	
سبک مستبدانه → هوش اجتماعی → رفتار جامعه پسند	۰.۰۶-	۱.۹۸	۰.۰۵	
سبک مقتدرانه → هوش اجتماعی → رفتار جامعه پسند	۰.۰۵	۱.۹۶	۰.۰۵	

اثرات کل: (Total Effects)		
دلبستگی ایمن → رفتار جامعه‌پسند (اثر کل)	۰.۲۷	
دلبستگی نایمن اجتنابی → رفتار جامعه‌پسند (اثر کل)	۰.۱۴-	
دلبستگی نایمن / دوسوگرا → رفتار جامعه‌پسند (اثر کل)	۰.۰۹-	
(کل)		
سبک سهل‌گیرانه → رفتار جامعه‌پسند (اثر کل)	۰.۰۲	
سبک مستبدانه → رفتار جامعه‌پسند (اثر کل)	۰.۱۳-	
سبک مقتدرانه → رفتار جامعه‌پسند (اثر کل)	۰.۴۳	

شکل ۱. مدل نهایی پژوهش (ضرایب مسیر استاندارد شده و ضرایب تعیین R^2)

همانگونه که نتایج جدول ۱ و شکل ۱ نشان می‌دهند، بین سبک دلبستگی ایمن و سبک فرزندپروری مقتدرانه با رفتار جامعه‌پسند رابطه مثبت و معناداری وجود دارد ($P < 0.05$) همچنین، هوش اجتماعی نقش میانجی‌گری معناداری در روابط بین دلبستگی نایمن اجتنابی، دلبستگی ایمن، و سبک فرزندپروری مستبدانه و مقتدرانه با رفتار جامعه‌پسند ایفا می‌کند ($P < 0.05$) با توجه به اینکه ضرایب مسیر مربوط به اثرات مستقیم و میانجی معنادار بوده‌اند، لذا می‌توان نتیجه گرفت که سبک‌های فرزندپروری و دلبستگی، هم به صورت مستقیم و هم به صورت غیرمستقیم (از طریق هوش اجتماعی)، در پیش‌بینی رفتار جامعه‌پسند مؤثر هستند. این یافته‌ها فرضیه اصلی پژوهش را تأیید می‌کنند.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف این پژوهش، پیش‌بینی رفتار جامعه‌پسند بر اساس سبک‌های فرزندپروری و دلبستگی، با میانجی‌گری هوش اجتماعی بود. برای دستیابی به این هدف، یک مدل مفهومی بر اساس داده‌های تجربی و پیشینه نظری تدوین و با استفاده از مدل معادلات ساختاری مورد ارزیابی قرار گرفت. نتایج به‌وضوح نشان داد که مدل پیشنهادی دارای برازش مطلوبی است و فرضیه اصلی پژوهش تأیید شد. این یافته‌ها با پژوهش‌های اخیر نظیر ویایانک و سینگ^۱ (۲۰۲۴)، جئونگ و همکاران^۲ (۲۰۲۴)، سگرین و فلورا^۳ (۲۰۱۹)، صفاری‌نیا و همکاران (۱۴۰۱)، بهرامی‌نوبین (۱۴۰۳)، لان^۴ (۲۰۲۳)، وینسنت و پاول^۵ (۲۰۲۰)، لی و همکاران^۶ (۲۰۲۴)، راه‌پیما و فولادچنگ (۱۳۹۷)، و معماریان و همکاران (۱۴۰۱) همسو هستند. تمامی این تحقیقات به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم بر اهمیت هوش اجتماعی، سبک‌های فرزندپروری و سبک دلبستگی در شکل‌گیری رفتار جامعه‌پسند تأکید دارند.

یافته‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهد که سبک فرزندپروری مقتدرانه، از طریق افزایش هوش اجتماعی فرزندان، بر شکل‌گیری شخصیت جامعه‌پسند در آن‌ها تأثیر مثبت می‌گذارد. این بدان معناست که کودکانی که در محیطی با نظم و انضباط مناسب، همراه با حمایت عاطفی و آموزش مهارت‌های اجتماعی رشد می‌کنند، تمایل بیشتری به همدلی، کمک به دیگران و رعایت قوانین از خود نشان می‌دهند (شیائو^۷، ۲۰۲۳). شواهد پژوهشی متعددی نیز این نکته را تأیید می‌کنند که سبک فرزندپروری مقتدرانه با سطوح بالای رفتار جامعه‌پسند مرتبط است (پادایلا-والکر و همکاران^۸، ۲۰۱۲؛ جراردی و همکاران^۹، ۲۰۱۵؛ ون‌گوتم و همکاران^{۱۰}، ۲۰۱۴؛ هارپر و همکاران^{۱۱}، ۲۰۱۶). ۲۰۱۶). به عنوان مثال، مطالعه چن^{۱۲} (۲۰۲۳) به‌صراحت نشان داد که این سبک فرزندپروری، زمینه‌ساز توسعه رفتارهای جامعه‌پسند در کودکان پیش‌دبستانی است. در مقابل، کودکانی که در محیط‌های فرزندپروری سهل‌گیر، بی‌توجه و مستبد پرورش می‌یابند، رفتارهای همکاری و کمک‌رسانی کمتری از خود بروز داده و در توسعه رفتارهای جامعه‌پسند با چالش مواجه می‌شوند.

نکته قابل توجه دیگر این است که در این پژوهش، رابطه معنی‌داری بین سبک فرزندپروری سهل‌گیرانه و شخصیت جامعه‌پسند یافت نشد. بنابراین می‌توان گفت والدینی که از سبک فرزندپروری سهل‌گیرانه استفاده می‌کنند و خود را کمتر درگیر تربیت فرزندان می‌کنند، نقش مؤثری بر شکل‌گیری شخصیت جامعه‌پسند در فرزندان ندارند. همچنین نشان داد که بین سبک فرزندپروری مستبدانه و رفتار جامعه‌پسند نیز هیچ رابطه معنی‌داری وجود ندارد. هرچند ضریب مسیر (β) منفی بود (-۰.۰۷) که نشان‌دهنده یک جهت‌گیری منفی است، اما از نظر آماری این رابطه قوی و معنی‌دار تلقی نشد.

این پژوهش همچنین بر نقش مهم هوش اجتماعی به عنوان یک متغیر میانجی در رابطه بین سبک دلبستگی ایمن و رفتار جامعه‌پسند تأکید می‌کند. این یافته‌ها با نتایج پژوهش انور و همکاران^{۱۳} (۲۰۱۷) نیز همخوانی دارد. آن‌ها دریافتند که سبک دلبستگی ایمن با هوش اجتماعی و هوش هیجانی ارتباط مثبت و با سبک‌های دلبستگی ناایمن (اجتنابی و اضطرابی) ارتباط منفی دارد. در مطالعه ما نیز، رابطه مثبت و معناداری بین دلبستگی ایمن و رفتار جامعه‌پسند مشاهده شد. این یافته با پژوهش شی و همکاران^{۱۴} (۲۰۲۰) نیز همسو است که نشان می‌دهد

¹. Vinayak, & Singh

². Jeong et al

³. Segrin & Flora

⁴. Lan

⁵. Vincent & Paul

⁶. Li and el

⁷. Xiao

⁸. Padilla-Walker

⁹. Gerardy and et al

¹⁰. Van Goethem and et al

¹¹. Harper and et al

¹². Chen

¹³. Anwer et al

¹⁴. Shi et al

دلبستگی ایمن در دوران کودکی، افراد را به انجام رفتارهای خیرخواهانه و کمک به دیگران ترغیب می‌کند. با این حال، بررسی سیستماتیک مارتینز و همکاران^۱ (۲۰۲۲) نتایج متناقضی را از مطالعات مختلف گزارش کرده است که نشان‌دهنده پیچیدگی این رابطه و نیاز به تحقیقات بیشتر است. طبق نظر شیور و میکولینسر^۲ (۲۰۰۸)، افراد دلبسته ایمن از مهارت‌های اجتماعی بیشتری برخوردارند، از رفتارهای خشونت‌آمیز پرهیز می‌کنند و نسبت به تعاملات اجتماعی خوش‌بین هستند، در حالی که افراد دلبسته نایمن، راهبردهای مقابله‌ای ناسازگارانه‌تری را به کار می‌برند و رفتارهای خصومت‌آمیز بیشتری از خود نشان می‌دهند.

تکامل هوش اجتماعی تأثیر شگرفی بر موفقیت‌های فردی و اجتماعی ما دارد. کودکانی که در محیط‌های همدل و با والدینی دارای هوش هیجانی رشد می‌کنند، سطوح بالاتری از همدلی و هوش هیجانی را در خود پرورش می‌دهند. در مقابل، کودکانی که با سوءرفتار، طرد یا بی‌توجهی مواجه می‌شوند و والدینشان از همدلی و درک اجتماعی کمی برخوردارند، احتمال کمتری برای دستیابی به هوش اجتماعی سالم دارند. چنین شرایطی می‌تواند به افزایش استرس در روابط و احتمال بروز مشکلات سلامت روان و رفتارهای اجتماعی نامناسب منجر شود (هاو^۳، ۲۰۱۷).

طبق نتایج به‌دست‌آمده از این پژوهش، هوش اجتماعی به‌طور مستقیم نیز با رفتار جامعه‌پسند رابطه مثبت و معناداری دارد. بنابراین، درک و تقویت هوش اجتماعی در افراد می‌تواند به عنوان یک استراتژی مؤثر برای ارتقای رفتارهای جامعه‌پسند در نظر گرفته شود. نتایج پژوهش صفاری‌نیا، عباس‌پور و دهستانی (۱۳۹۴) نیز این رابطه مثبت را تأیید می‌کند. مطالعه آن‌ها نشان داد که افراد با هوش اجتماعی بالاتر، تمایل بیشتری به نشان دادن رفتارهای جامعه‌پسند مانند مسئولیت‌پذیری، همدلی و تعامل سازنده با دیگران دارند. این یافته‌ها بر اهمیت توسعه مهارت‌های اجتماعی در ارتقای سلامت اجتماعی-روانی جامعه و کیفیت زندگی تأکید ویژه‌ای دارد.

این پژوهش، همانند سایر مطالعات، با محدودیت‌های مختلفی روبه‌رو بود. یکی از مهم‌ترین آن‌ها، استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس است که ممکن است بر توان تعمیم‌پذیری نتایج به جمعیت‌ها و مناطق جغرافیایی دیگر تأثیر بگذارد. علاوه بر این، استفاده از ابزار خودگزارشی در این پژوهش می‌تواند منجر به تأثیرپذیری نتایج از تعصبات شخصی و پاسخ‌های اجتماعی (پاسخ‌هایی که به دلیل انطباق با انتظارات اجتماعی ارائه می‌شوند) گردد.

با توجه به اینکه در این تحقیق، عوامل محیطی مانند فرهنگ، وضعیت اقتصادی و اجتماعی که می‌توانند بر رفتارهای جامعه‌پسند تأثیرگذار باشند، مورد بررسی قرار نگرفته‌اند، پیشنهاد می‌شود که در تحقیقات آتی، متغیرهایی نظیر سطح تحصیلات والدین، وضعیت اقتصادی-اجتماعی و تأثیر نهادهای اجتماعی مانند مدرسه بر رفتارهای جامعه‌پسند نیز بررسی شوند تا تصویری جامع‌تر از عوامل مؤثر بر این نوع رفتارها به‌دست آید. در نهایت، با در نظر گرفتن تفاوت‌های فرهنگی، انجام مطالعات مقایسه‌ای میان فرهنگ‌های مختلف می‌تواند در روشن شدن تفاوت‌ها و شباهت‌ها در شکل‌گیری رفتارهای جامعه‌پسند بسیار مؤثر واقع شود.

منابع

اسفندیاری، غ. (۱۳۷۴). بررسی شیوه‌های فرزندپروری مادران کودکان مبتلا به اختلالات رفتاری و مادران کودکان بهنجار و تأثیر آموزش مادران بر اختلالات رفتاری کودکان، *پایان‌نامه کارشناسی ارشد روان‌شناسی، انستیتو روان-*

پزشکی تهران.

استرنبرگ، ر.، کاستیچ، ا. (۱۴۰۱). هوش اجتماعی و ارتباط غیرکلامی. مترجم: عابدی، ص. *تهران: ارجمند*.

بشارت، م. ع. (۱۳۸۴). هنجاریابی مقیاس دلبستگی بزرگسال. *گزارش پژوهشی، دانشگاه تهران*.

^۱. Martins et al

^۲. Shaver & Mikulincer

^۳. Howe

- بشارت، م. ع. (۱۳۹۲). نقش واسطه‌ای خودتنظیم‌گری در رابطه بین سبک‌های دلبستگی و ناگویی هیجانی. *مجله دستاوردهای روان‌شناختی (علوم تربیتی و روان‌شناسی)*. ۴، ۳۸-۱۹.
- پیروز، غ.، فقیه عبدالهی، م. (۱۳۹۵). بررسی هوش اجتماعی و مؤلفه‌های آن در داستان‌های کتاب‌های فارسی در دوره ابتدایی. *مطالعات ادبیات کودک دانشگاه شیراز*. سال هفتم، شماره ۱.
- راه پیمای، س.، و فولادچنگ، م. (۱۳۹۷). اثربخشی آموزش هوش هیجانی بر رفتارهای جامعه‌پسند دانش‌آموزان (کمک کردن، همکاری و سهیم شدن). *پژوهش‌های برنامه درسی*. ۸(۱)، ۴۷-۶۴.
- سیه جانی، ل. و صفاری نیا، م. (۱۴۰۱). پیش‌بینی ابعاد شخصیت جامعه‌پسند بر اساس سلامت اجتماعی و منبع کنترل در دانشجویان. *پژوهش‌های روان‌شناسی اجتماعی*. ۴۵(۴)، بهار، ۱۴۳-۱۶۲.
- صفاری نیا، مجید، و سلگی، زهرا. (۱۳۹۲). بررسی رابطه هوش اجتماعی و هوش هیجانی دانشجویان. *کنگره ملی روانشناسی اجتماعی ایران*.
- صفاری نیا، م. و باجلان، ف. (۱۳۹۰). اعتباریابی و هنجارسازی پرسش‌نامه شخصیت جامعه‌پسند. *پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه پیام‌نور*.
- صفاری نیا، م. عباس پور، پ. و دهستانی، م. (۱۳۹۴). مقایسه‌ی هوش اجتماعی و شخصیت جامعه‌پسند در دانشجویان علوم پزشکی با و بدون اعتیاد به اینترنت. *اصول بهداشت روانی*. ۱۷(۵).
- داوری، ع.، رضازاده، آ. (۱۳۹۳). مدل سازی معادلات ساختاری با نرم افزار PLS. تهران: *سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی*.
- معماریان، ا. معنوی پور، د.، صداقتی فرد، م. (۱۴۰۱). تبیین رابطه سبک‌های دلبستگی و باورهای معرفت‌شناسی با همدلی در دانشجویان. *فصلنامه رهبری و مدیریت آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار*. سال شانزدهم، شماره ۱، ص ۵۵-۲۷.
- مرادیان، ج.، عالی پور، س.، و شهینی ییلاق، م. (۱۳۹۳). رابطه علی بین سبک‌های فرزندپروری و عملکرد تحصیلی با واسطه خودکارآمدی تحصیلی و انگیزه پیشرفت. *روان‌شناسی خانواده*. ۱(۱): ۷۴-۶۳.
- مشهدی حسینی، ف.، صیرفی، م.، و هواسی، ن. (۱۴۰۰). پیش‌بینی مدیریت هیجان و خودکارآمدی تحصیلی براساس سبک‌های فرزندپروری والدین در دانش‌آموزان دختر دوره متوسطه دوم. *مطالعات روان‌شناسی و علوم تربیتی*. دوره ۷، ۴۳۰-۴۴۶، ۱.
- موسی بیگی، ط.؛ سروش‌نیا، س.؛ صفاری‌نیا، م.؛ آقاییوسفی، ع. (۱۴۰۱). پیش‌بینی جامعه‌پسندی براساس سبک‌های تبادل اجتماعی و سبک فرزند پروری در دانشجویان. *پژوهش‌های روانشناسی اجتماعی*. دوره ۱۲، شماره ۴۵، ص ۱۰۰-۸۵.
- نیکوگفتار، م.، میرغفاری، س. (۱۳۹۹). رابطه سلامت اجتماعی با سرمایه روان‌شناختی والدین با رفتار جامعه‌پسند در نوجوانان: نقش واسطه‌ای همدلی. *روان‌شناسی تحولی: روان‌شناسان ایرانی*. سال ۱۶، شماره ۶۵، ۹۵-۱۰۷.
- یعقوبی، ا. ق.، و محمدی، س. (۱۴۰۰). اثر انگیزه تعلق بر رفتار جامعه‌پسند: نقش میانجی همدلی و خودکارآمدی. *پژوهش‌های روانشناسی اجتماعی*. ۴۲(۳)، ۷۸-۵۷.

- Baumrind, D. (1991). The influence of parenting style on adolescent competence and substance use. *The Journal of Early Adolescence*, 11, 56-95.
- Buehring, J. H., & Moore, P. (2018). Emotional and Social Intelligence as 'Magic Key' in Innovation: A Designer's call toward inclusivity for all. *Journal of Innovation Management*, 6(2), 6-12.
- Bussone, S., Pesca, C., Tambelli, R., & Carola, V. (2020). Psychological health issues subsequent to SARS-Cov 2 restrictive measures: the role of parental bonding and attachment style. *Frontiers in Psychiatry*, 11, 1197.
- Chen, K. (2023). The Effect of Parental Rearing Styles on the Prosocial Behavior of 3-6 Years Old Children. *Journal of Education, Humanities and Social Sciences*, 24, 188-192.
- Du, Y. (2020). *Effecting factors and intervention techniques of children's prosocial behavior*. Oxford University Press.
- Fredriksen, N., Carlos, S. & Ward, W. C. (1984). The place of social intelligence in a taxonomy of cognitive abilities. *Intelligence*, 8(4), 315-337.
- Gerardy, H., Mounts, N. S., Luckner, A. E., & Valentiner, D. P. (2015). Mothers' management of adolescent peer relationships: associations with aggressive, prosocial, and playful behavior. *The Journal of Genetic Psychology*, 176(5), 299-314.
- Goleman, D. (2006). *Social Intelligence: The New Science of Human Relationships*. Bantam Books.
- Graziano, W. G., Habashi, M. M., Sheese, B. E. and Tobin, R. M. (2007), "Agreeableness, Empathy, and Helping: A Person $\times$ Situation Perspective", *Journal of Personality and Social Psychology*, 93, 583-599.
- Habib, S., Saleem, S., & Mahmood, Z. (2013). Development and validation of social intelligence scale for university students. *Pakistan Journal of Psychological Research*, 28(1), 65.
- Harper, J. M., Padilla-Walker, L. M., & Jensen, A. C. (2016). Do siblings matter independent of both parents and friends? Sympathy as a mediator between sibling relationship quality and adolescent outcomes. *Journal of Research on Adolescence*, 26(1), 101-114.
- Howe, D. (2017). *Empathy, social intelligence and relationship-based social work*. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Jeong, J., Shimono, M., Mallinckrodt, B., & Baldwin, D. R. (2024). Adult attachment, emotional intelligence, affect regulation, and self-reported distress in first-year college students at a predominantly White university. *Professional Psychology: Research and Practice*, 55(2), 107-117
- Katou, A. A., Budhwar, P. S., & Patel, C. (2021). A trilogy of organizational ambidexterity: Leader's social intelligence, employee work engagement and environmental changes. *Journal of Business Research*, 128, 688-700.
- Lan, X. (2023). Perceived parenting styles, cognitive flexibility, and prosocial behavior in Chinese Youth with an immigrant background: A three-group comparison. *Current Psychology*.
- Lent, R. W., (2017). Sources of Self-Efficacy and Outcome Expectations for Career Exploration and Decision-Making: A Test of the Social Cognitive Model of Career Self-Management. *Journal of Vocational Behavior*, 99, 107-117.

- Li, Z., Yu, C., Cao, Y., Nie, Y., Tu, W., Liu, B., Ning, Z., & Chen, P. (2024). The association between parent-child attachment and prosocial behavior: A longitudinal study. *Current Psychology*, 43(4), 2432-2441.
- Luo, X., Xie, Y., & Zhang, Y. (2024). Effect Of Parenting Styles on Children's Prosocial Behavior. *Journal of Education, Humanities and Social Sciences*, 26, 186-191.
- Martins, M. C., Santos, C., Fernandes, M., & Veríssimo, M. (2022). Attachment and the development of prosocial behavior in children and adolescents: A systematic review. *Children*, 9(8), 874.
- Mishra, R., & Jatav, S. (2020). Emotional intelligence & Social intelligence: Conceptual Analysis. *Studies in Indian Place Names, (UGC Care Journal), Vol. 40, Issue 27*.
- Moss, E., Rousseau, D., Parent, S., St-Laurent, D., & Saintonge, J. (1998). Correlates of attachment at school age: Maternal reported stress, mother-child interaction, and behavior problems. *Child Development*, 69(5), 1390-1405.
- Padilla-Walker, L. M., Fraser, A. M., & Harper, J. M. (2012). Walking the walk: The moderating role of proactive parenting on adolescents' value congruent behaviors. *Journal of Adolescence*, 35(5), 1141-1152.
- Paskarista, A. I., Suparmi, & Primastuti, E. (2021). The relationship between authoritarian parenting style, emotional intelligence and cyber aggression in university students. *Jurnal Psikologi Pendidikan & Konseling: Jurnal Kajian Psikologi Pendidikan dan Bimbingan Konseling*, 7(2), 51-57.
- Salinas-Quiroz, F., Domínguez-Espinosa, A. D. C., & Mercado, S. P. R. (2023). Impact of attachment styles, need for social approval, and emotional regulation on mental health: A parallel mediation model. *Revista de Psicología*, 41(1), 269-305.
- Segrin, C., & Flora, J. (2019). Fostering social and emotional intelligence: What are the best current strategies in parenting? *Social and Personality Psychology Compass*, 13(2), e12439
- Shaver, P. R., & Mikulincer, M. (2008). Adult attachment and cognitive and affective reactions to positive and negative events. *Social and Personality Psychology Compass*, 2(5), 1844-1865.
- Shi, X., Wang, B., He, T., Wu, L., & Zhang, J. (2020). Secure attachments predict prosocial behaviors: A moderated mediation study. *PsyCh Journal*.
- Tet, A. T. (2008). Social intelligence: Theory, measurement, and applications. *Journal of Personality and Social Psychology*, 94(3), 322.
- Thompson, E. (2001), Empathy and consciousness. *Journal of Consciousness Studies*, 8(2), 1-32.
- Van Goethem, A. A., Van Hoof, A., van Aken, M. A., de Castro, B. O., & Raaijmakers, Q. A. (2014). Socialising adolescent volunteering: How important are parents and friends? Age dependent effects of parents and friends on adolescents' volunteering behaviors. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 35(2), 94-101.
- van der Storm, L., van Lissa, C. J. V., Lucassen, N., Helmerhorst, K. O. W., & Keizer, R. (2022). Maternal and paternal parenting and child prosocial behavior: A meta-analysis using a structural equation modeling design. *Marriage & Family*, 58(1), 1-37.